

Malmö stad
Revisionskontoret

Årsrapport 2020

Gymnasie- och vuxenutbildnings- nämnden

Stadsrevisionen i Malmö stad

Beslutad av revisorskollegiet 2021-05-11

Årsrapport 2020 – Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Diarienummer: SR-2021-4

Granskningsansvariga:

Styrgruppen ur revisorskollegiet: Per Lilja (sammankallande), Claes Carlsson, Jan Danielsson, Göran Hellberg, Ulf Hägg och Marie Granlund.

Sakkunniga från revisionskontoret: Lina Burström Bennehult

Kvalitetsgranskare: Ann-Mari Ek, revisionsdirektör, certifierad kommunal revisor

Sakkunniga revisorer har prövat sitt oberoende med mera i enlighet med *Sveriges kommunala yrkesrevisorer*s rekommendation och inte funnit något hinder mot att utföra granskningen.

Innehållsförteckning

1	Slutsats.....	4
2	Årlig granskning.....	5
2.1	Bedömningsskala.....	6
3	Grundläggande granskning.....	6
3.1	Intern kontroll	6
3.1.1	Riskhantering, kontroller och uppföljning	6
3.2	Verksamhet	7
3.2.1	Målstyrning, måluppfyllelse och genomförande av uppdrag.....	7
3.2.2	Genomförande av uppdrag	8
3.2.3	Iakttagelser från verksamheten	8
3.2.4	<i>Påverkan på verksamheten relaterad till coronapandemin.....</i>	11
3.3	Ekonomi.....	11
3.3.1	Budget, prognos och utfall	12
3.3.2	<i>Ekonomiska konsekvenser relaterade till coronapandemin .....</i>	13
3.4	Granskning av kostnader relaterade till Covid-19	13
4	Räkenskaper.....	14
5	Fördjupad granskning	14
5.1	Inköpsverksamheten.....	14
5.2	Hantering av statsbidrag från Migrationsverket.....	15
5.3	Arbetsmarknadsinsatser (uppföljning)	15
6	Bilaga 1 – Nyckeltal.....	17

1 Slutsats

Den samlade bedömningen, grundad på årets granskning, är att gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens interna kontroll har varit tillräcklig samt att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Nedan redovisas det som framkommit i årets granskningsinsatser.

Intern kontroll

Sammantaget bedöms gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens interna kontroll som tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att nämnden har en tillräcklig process för att hantera risker samt ett välstrukturerat internkontrollarbete.

Två av tre kommungemensamma granskningar har inte genomförts under året. Orsaken som anges i uppföljning av intern kontrollplanen är coronapandemins påverkan på verksamheten.

Under året har inköpsverksamheten granskats inom ramen för en fördjupad granskning. Utifrån genomförd granskning är den sammanfattande bedömningen att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har en inte helt tillräcklig intern kontroll avseende inköpsverksamheten. Bland annat rekommenderas gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att besluta om nämndspecifika riktlinjer för direktupphandling och att säkerställa tillräcklig kompetens och tillräckliga resurser för genomförande av upphandlingar och inköp ute i verksamheterna.

Fördjupad granskning av hantering av statsbidrag på Migrationsverket visade att nämnden inte i tillräcklig omfattning säkerställer att det finns en ändamålsenlig hantering av statsbidrag från Migrationsverket. Bland annat rekommenderas gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att utarbeta rutiner för att identifiera och återsöka extraordinära kostnader och förändra rutinerna för återsökning av läsårsersättningen så att även asylsökande och tillståndssökande barn som går på fristående förskolor tas med i ansökan.

Verksamhet

Den samlade bedömningen är att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundar sig på att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål och de styrdokument som gäller för verksamheten.

Granskningen visar att nämnden sammantaget har en tillräcklig styrning som dels omfattar uppföljning mot uppsatta mål, dels det systematiska kvalitetsarbete som sker enligt skollagen. I årsanalysen bedömer nämnden att trenden för utvecklingen av kommunfullmäktigemålen är enligt planering för två mål, att två mål avviker både positivt och negativt, ett mål har negativ avvikelse, samt att trenden inte kan bedömas för fyra mål.

Uppföljning av tidigare granskning av arbetsmarknadsinsatser visar att gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens har vidtagit åtgärder för att vidareutveckla arbetet relaterat till vad som beskrivs i granskningsrapporten. I uppföljande yttrande redovisas att vidtagna åtgärder har haft effekt. Bland annat är det en högre andel

ungdomar som gått vidare till studier efter att ha tagit del av åtgärder inom KAA under första halvåret 2020 jämfört med motsvarande mätperiod 2019. Samverkan kring målgruppen för KAA har utvecklats på flera områden med olika aktörer.

Ekonomi

Den samlade bedömningen är att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att nämnden har bedrivit verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna och följt upp ekonomin enligt kommunstyrelsens anvisningar. Nämnden redovisar ett överskott jämfört med budget på 129,8 Mkr. I övrigt har inga väsentliga avvikelser noterats.

Räkenskaper

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt som rättvisande.

2 Årlig granskning

Revisorernas uppdrag är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig¹.

Den årliga granskningen består av tre delar:

- grundläggande granskning av samtliga nämnder och styrelser
- fördjupade granskningar
- granskning av Malmö stads delårsrapport och årsredovisning.

Granskningen utgår från en riskanalys och genomförs med den inriktning och omfattning som god sed² kräver för att ge en rimlig grund för de förtroendevalda revisorernas bedömning.

I årsrapporten sammanfattas den årliga granskningen av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Under 2020 har följande fördjupade granskningar genomförts:

- Inköpsverksamheten
- Hantering av statsbidrag från Migrationsverket

Därutöver har en uppföljning genomförts av den fördjupade granskningen Arbetsmarknadsinsatser (2018).

Inom ramen för den grundläggande granskningen har revisionskontoret genomfört följande särskilda granskningar:

- Granskning av kostnader kopplade till Covid-19

Vidare har nämndens räkenskaper granskats och bedömts.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen och är ett utkast och inte en offentlig handling fram till dess att revisorskollegiet beslutar om revisionsberättelsen för 2020.

De förtroendevalda revisorerna i styrgrupp skola träffar nämndens presidium och förvaltningsledning i samband med delårsrapport och årsbokslut 2020.

---

¹ Kommunallagen, 12 kap. 1 §

² God revisionssed i kommunal verksamhet 2018

2.1 Bedömningsskala

Områdena intern kontroll, verksamhet och ekonomi bedöms enligt följande bedömningsskala:

Tillräcklig/ändamålsenlig/tillfredsställande:

Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser som behöver åtgärdas.

Inte helt tillräcklig/ändamålsenlig/tillfredsställande:

Bedömningskriterierna bedöms inte vara helt uppfyllda. Det finns brister som behöver åtgärdas.

Inte tillräcklig/ändamålsenlig/tillfredsställande:

Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas.

Räkenskaperna bedöms som i allt väsentligt rättvisande eller inte rättvisande.

3 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma om nämnden har en tillräcklig styrning och intern kontroll för att leva upp till mål, beslut och lagstiftning, om verksamheten är ändamålsenlig, om ekonomin tillfredsställande.

3.1 Intern kontroll

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebär att:

- den interna kontrollen förebygger, upptäcker och åtgärdar
- arbetet med den interna kontrollen är strukturerat samt integrerat i organisation, system och det löpande arbetet.

Nämnden ska i enlighet med reglementet för intern kontroll genomföra kontroller för att säkerställa att verksamheten är ändamålsenlig och effektiv, att information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig samt att lagar, förordningar och styrdokument följs.

3.1.1 Riskhantering, kontroller och uppföljning

En del i nämndens interna kontroll är att identifiera och löpande analysera organisationens risker. Riskhanteringen syftar till att upptäcka och bedöma risker samt förebygga fel. Nämnden ska i enlighet med Malmö stads reglemente för intern kontroll:

- se till att det finns en organisering och ett systematiskt arbetssätt som säkerställer en god intern kontroll.
- årligen utifrån en dokumenterad riskanalys besluta om en intern kontrollplan och rapportera en uppföljning av nämndens arbete med intern kontroll till kommunstyrelsen.

Granskningen visar att gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen har tagit fram en riskanalys som utgör beslutsunderlag i nämndens beslut om intern kontrollplan. Granskningen visar att reglementet för intern kontroll i allt väsentligt har följts avseende genomförande av granskningar.

Två av tre kommungemensamma granskningar har inte genomförts under året. Orsaken som anges i uppföljning av intern kontrollplanen är coronapandemins påverkan på verksamheten. Den gemensamma granskningen om kostförmåner har inte genomförts eftersom det inom förvaltningen inte har företagits resor eller anordnats representationsmiddagar, således har underlag för granskningen saknats. Granskningen om otillåten påverkan har inte genomförts eftersom nämnden har prioriterat att säkerställa verksamhetens möjligheter att bedriva distansundervisning.

Nämndens egna direktåtgärder och granskningar har genomförts och rapporterats enligt plan. I granskningarna framgår vilka åtgärder som planeras vidtas.

Enligt uppföljning av intern kontrollplanen har gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens ledningsgrupp under hösten 2020 påbörjat ett arbete med att se över och uppdatera rutinerna för arbetet med intern kontroll. Detta arbete kommer att färdigställas under 2021. Inom förvaltningen pågår ett arbete med att skapa större delaktighet i hela organisationen i identifieringen av risker. Det pågår även ett utvecklingsarbete med att länka samman det systematiska kvalitetsarbetet med det interna kontrollarbetet. I svar från förvaltningen uppger de att en del i förändringsarbetet är att renodla intern kontrollarbetet. Tidigare har det funnits en sammanblandning mellan exempelvis systematiskt kvalitetsarbete och intern kontroll.

3.2 Verksamhet

Att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt innebär att:

- nämnden har en styrning och uppföljning mot mål och beslut.
- verksamheten lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

3.2.1 Målstyrning, måluppfyllelse och genomförande av uppdrag

Av Malmö stads budget 2020 framgår³ att:

- varje kommunfullmäktigemål är särskilt riktat till flera utvalda nämnder och helägda bolag, som gemensamt ansvarar för planering och genomförande av målet.
- nämnder och helägda bolag två gånger om året – i samband med delårsrapport samt årsanalys – ska göra en bedömning av utvecklingen av valda indikatorer i relation till önskat utfall för mandatperioden.
- ett antal uppdrag finns inom målområdena. Uppdragen ska, om inte annat anges, genomföras så fort som möjligt under budgetåret och redovisas i samband med nämndernas/bolagens årsanalys i enlighet med särskilda anvisningar från kommunstyrelsen.

---

³ Malmö stads budget 2020, s. 29

Granskning av nämnden visar att riktlinjerna i kommunfullmäktiges budget följs.

Nio kommunfullmäktigemål är under mandatperioden riktade till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Av dessa bedömer nämnden att:

- två av målen utvecklas enligt planering
- två mål har både positiv och negativ avvikelse
- ett mål har en negativ avvikelse
- för fyra av målen anges att trenden inte kan bedömas

För de mål där trenden enligt nämnden inte kan bedömas anges pandemin som huvudorsak till detta. Ett av dessa mål avser ”Malmö stad ska verka för att en större andel elever ska fullfölja en gymnasieutbildning inom 4 år”. I årsanalysen skriver nämnden att utmaningar kring vissa elevgruppers måluppfyllelse ytterligare har förstärkts i och med pandemin. Vissa grupper har haft sämre förutsättningar att tillgodogöra sig den digitala undervisningen, vilket också har påverkat måluppfyllelse och progression. Resultaten avseende avgångseleverna från de nationella programmen läsåret 2019/2020 tyder enligt nämnden på att utvecklingen varit mer positiv än förväntat. Andelen elever som gick ut från nationella program utan examen har enligt årsanalysen endast ökat marginellt trots pandemin.

För kommunfullmäktigemålet ”Malmö stad ska verka för en god etablering för nyanlända, stärka delaktigheten och den sociala sammanhållningen med ett särskilt fokus på svenska språket” bedömer nämnden att resultatet visar på en negativ avvikelse. I årsanalysen kopplas det negativa resultatet till pandemins effekter på verksamheten. Bland annat har färre elever än planerat anmält sig till sfi under året. Detta tros bero på att undervisning via distans utgör en utmaning för målgruppen som kan sakna de digitala förutsättningar som krävs. Målgruppens svårigheter att genomföra utbildning digitalt under pandemin har enligt årsanalysen även påverkat måluppfyllelsen inom sfi.

3.2.2 Genomförande av uppdrag

Kommunfullmäktige har i budget 2020 beslutat om sju uppdrag riktade till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Dessa ska, om inte annat anges, genomföras så fort som möjligt under budgetåret och redovisas i samband med nämndernas årsanalys i enlighet med särskilda anvisningar från kommunstyrelsen. I nämndens årsanalys redovisas samtliga budgetuppdrag. Uppdraget att utifrån förändringarna i den nationella arbetsmarknadspolitiken, föreslå hur stadens insatser för att få fler arbetslösa Malmöbor i arbete kan skärpas redovisades som ett särskilt ärende till kommunfullmäktige i mars 2021.

3.2.3 Iakttagelser från verksamheten

Systematiskt kvalitetsarbete

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete utifrån krav som ställs i skollagen, 4 kap. 3 – 7 §§. Det ska finnas ett systematiskt kvalitetsarbete på såväl huvudmannanivå som på enhetsnivå. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden är huvudman för den verksamhet som bedrivs och som huvudman ska nämnden systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att skollagen och de nationella målen för utbildningen uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål

eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Utifrån den granskning som genomförts kan konstateras att det systematiska kvalitetsarbetet uppfyller skollagens krav. I de delar där gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden identifierat utvecklingsområden vidtas åtgärder för att förbättra verksamheten.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har de senaste två åren förstärkt arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet, bland annat genom att inrätta en kvalitets- och utvecklingsavdelning. Kvalitetsrapporten för 2020 innehåller en uppföljning av samtliga verksamhetsområden och beslutades av nämnden i oktober 2020. Utifrån kvalitetsrapporten beslutade nämnden om tre utvecklingsområden som målområden för verksamhetsåret 2020–2021:

- Motiverande och utmanande undervisningspraktiker för alla elever
- Samarbetande professioner för elevers lärande och kunskapsutveckling
- Ledning och organisation för skolframgång

I kvalitetsrapporten framkommer bland annat behov av att utveckla analys av verksamheten på skolnivå. Enligt rapporten analyseras orsaker till resultaten på enheterna i liten omfattning i kvalitetsrapporterna. Utifrån detta ser förvaltningsledningen ser ett behov av att vidareutveckla strukturen och processerna för det systematiska kvalitetsarbetet. En del av arbetet med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet kommer att fokusera på att förtydliga målstyrningen.

Kunskapsresultat inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Gymnasieskolan

Andelen elever som tog examen från ett högskoleförberedande program var enligt nämndens kvalitetsrapport 89 procent, vilket är i paritet med andelen som tar examen nationellt. Resultatet visar på en minskning med en procentenhet sedan föregående läsår. Andelen elever som nådde examen på yrkesprogrammen var 85 procent och ligger på samma nivå som föregående läsår. Enligt kvalitetsrapporten har andelen elever som når examen på yrkesprogrammen ökat med cirka tio procentenheter jämfört med 2016 och ligger närmare motsvarande andel för eleverna nationellt. I kvalitetsrapporten uppges dock att denna statistik inte tar hänsyn till avbrott som sker, utan avser enbart de elever som slutfört sitt treåriga program.

Enligt statistik som avser samtliga elever som har påbörjat högskoleförberedande utbildning inom fyra år, har 80,6 procent slutfört sin högskoleförberedande utbildning inom fyra år vilket är en minskning från 84,2 procent föregående år. Av samtliga elever som började på en gymnasieutbildning, inklusive IM, har 66,3 procent tagit examen inom 4 år. I denna statistik ingår således även de elever som inte har slutfört sin gymnasieutbildning. Se bilaga 1 för jämförelser och tabeller.

19 procent av eleverna på introduktionsprogram har under året blivit behöriga till ett nationellt program. Det innebär en förbättring i jämförelse med föregående läsår då 15 procent av eleverna blev behöriga (17 procent av flickorna och 13 procent av pojkarna).

Gymnasiesärskolan: Enligt årsanalysen slutförde 100 procent av eleverna ett fullständigt program efter 4 år. Statistiken avser 15 flickor och 13 pojkar.

Studiehandledning

Enligt kvalitetsrapporten saknas processer för att följa upp om de elever som behöver studiehandledning får det. Det innebär att huvudmannen i nuläget inte kan säkerställa att alla elever som har rätt till studiehandledning, vilket inkluderar elever på nationella program, erbjuds studiehandledning. Enligt kvalitetsrapporten ska detta område belysas vidare.

Anmälningar om kränkande behandling

Under läsåret 19/20 hanterade enheterna totalt 49 ärenden om upplevd kränkande behandling. Gymnasieskolorna står för en majoritet av de registrerade anmälningarna, 45 anmälningar. Vidare framkommer att 38 av anmälningarna är fördelade på fem av gymnasieskolorna. Detta innebär att flera skolenheter, inom både gymnasiet som inom vuxenutbildningen, har få anmälningar om kränkande behandling. Enligt svar från förvaltningen är en förklaring till resultatet pandemin och att undervisning bedrivits på distans under stora delar av året. Av nämndens kvalitetsrapport för läsåret 2018/19 framkommer dock att enheterna hanterade sammanlagt 42 anmälningar om upplevd kränkande behandling. Även då varierade antalet kränkingsanmälningar mellan enheterna. En kompetensutvecklingsinsats om kränkande behandling av elever skulle ha genomförts under våren men fick ställas in på grund av pandemin. Möjligheten att istället genomföra insatsen under innevarande läsår ses över.

Kommunala aktivitetsansvaret

Enligt årsanalysen är andelen ungdomar som gått vidare till studier högre under 2020 jämfört med tidigare mätperioder. Av de unga som tagit del av en åtgärd inom KAA har 55 procent gått vidare till studier, vilket av nämnden bedöms vara enligt planering. Under året har verksamheten utvecklat samarbetet med studie- och yrkesvägledningen inom både den egna förvaltningen och grundskoleförvaltningen. Syftet är att förbättra elevernas möjligheter att göra väl underbyggda val kring sin studiegång. KAA har under året inlett ett samarbete med Heleneholms gymnasieskola, vilket enligt årsanalysen har möjliggjort för fler ungdomar att gå vidare till studier och/eller praktik.

Vuxenutbildningen

Av nämndens årsanalys framgår att andel kursdeltagare inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå som fullföljde kursen var 76 procent år 2019. Motsvarande siffra för riket var 73 procent. Andel kursdeltagare inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå som fullföljer kursen är i Malmö år 2019. Motsvarande siffra för riket är 72 procent.

På grund av pandemin har antalet avbrott och tiden som eleverna behöver för att nå sina mål har ökat inom sfi. Enligt årsanalysen har en del elever saknat nödvändig digital utrustning och de digitala färdigheter som krävs för att framgångsrikt kunna studera på distans, vilket bidragit till fler avbrott. Enligt kvalitetsrapporten är den näst vanligaste anledningen till elevavbrott inom sfi att eleverna inte kunde studera digitalt när undervisningen ställdes om på grund av Covid-19. Dessa avbrott står för 19 procent. Av kvalitetsrapporten framgår vidare att verksamheterna nu åter börjat ta in många av de eleverna som inte kunde studera digitalt under våren.

Kommunfullmäktige beslutade 2020-07-03 i ärendet Ekonomisk prognos 2020 STK-2020-92 att ge gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden möjlighet att använda prognostiserat överskott för att påbörja arbetet med att utöka antalet platser inom den reguljära vuxenutbildningen under kommande år, samt stärka arbetet inom elevhälsan i gymnasieskolan. Vuxenutbildningen har mot bakgrund av detta bland annat ökat antalet platser med 150 elever vilket motsvarar en utökning under 2020 med 25 helårsplatser.

Förelägganden och domar

Under hösten 2020 skulle huvudmannens ansvar för gymnasieskolan och vuxenutbildningen ha granskats av Skolinspektionen men tillsynen ställdes in på grund av coronapandemin. Två skolor granskades under våren 2020, Norra Sorgenfri gymnasium och Agnesfrids gymnasium. Vid Norra Sorgenfri gymnasium fann myndigheten inga brister. Vid Agnesfrids gymnasium fann Skolinspektionen brister inom extra anpassningar och särskilt stöd. Nämnden har svarat Skolinspektionen som därefter har bedömt bristerna som avhjälpna.

Skolinspektionen har även genomfört en så kallad riktad tillsyn av huruvida Malmö kommun erbjuder språkinträdning i enlighet med författningarnas krav. Tillsynen ledde till frågor kring hur nämnden säkerställer att planeringen för elever på språkinträdning utgår från deras individuella behov. Nämnden har svarat Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits och ärendet har avslutats.

Det pågår ett mål som handlar om begäran om retroaktiv kompensation till fristående skolor. Senaste yttrandet skickades in till Förvaltningsrätten i Malmö i mitten av januari och dom inväntas.

3.2.4 Påverkan på verksamhet relaterad till coronapandemin

Enligt nämndens årsanalys har perioden av nedstängning och omläggning till digital undervisning inneburit en stor utmaning för de elever som har svårare att tillgodogöra sig de digitala undervisningsformerna. Den viktiga relationella interaktionen mellan elever och pedagoger har försämrats. En första uppföljning av effekterna har visat att vissa grupper av elever haft sämre förutsättningar hemma för att klara undervisningen. Enligt nämnden är det svårt att i nuläget bedöma de totala effekterna av omställningen till distansundervisning. Nämnden ser en risk för en negativ utveckling av kunskapsresultaten på sikt men även en negativ påverkan på elevernas hälsa och välbefinnande.

Exempel på åtgärder som har vidtagits för att kompensera för skolornas stängning och övergång till digital undervisning är kompetensutvecklingsinsatser, utveckling av digitalt stöd, utökade provningsmöjligheter, e-vägledning som ersatt drop-in-verksamhet inom Komvux.

3.3 Ekonomi

Att nämndens verksamhet bedrivs på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att:

- nämnden bedriver verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna och vidtar korrigerande åtgärder vid behov
- nämnden avlämnar tillförlitliga ekonomiska prognoser
- nämnden följer upp ekonomin i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar.

3.3.1 Budget, prognos och utfall

Av Riktlinjer för ekonomi⁴ framgår att nämnderna:

- i sin nämndsbudget årligen ska besluta om hur tilldelade ekonomiska ramar ska fördelas till verksamheten. Ramarna är bindande för nämnden och får inte överskridas.
- ska planera och prioritera behovet av investeringar i relation till den investeringsram som beslutats för hela planeringsperioden. Ramen för budgetåret får inte överstigas utan beslut i kommunfullmäktige.
- ska rapportera till kommunstyrelsen om utveckling av ekonomin under året i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar
- för egen del regelbundet ska följa utvecklingen i sin verksamhet och vidta korrigerande åtgärder efter behov.

Granskningen visar att riktlinjerna för ekonomistyrning har följts. I tabell 1 nedan redovisas nämndens budget, utfall samt avvikelse i förhållande till budget för 2020.

Tabell 1: Resultaträkning, tkr

	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse
Totala intäkter	366 803	429 634	62 831
Totala personalkostnader	-854 432	-874 904	-20 472
Totala övriga kostnader	-1 341 879	-1 254 300	87 579
Nettokostnad exkl. finansnetto	-1 829 508	-1 699 570	129 938
Kommunbidrag	1 830 466	1 830 466	0
Finansiella intäkter	0	12	12
Finansiella kostnader	-958	-1 079	-121
Resultat	0	129 829	129 829

Årets resultat visar på ett överskott på 129 829 tkr. Huvudsakligen beror detta på färre antal elever än budgeterat inom gymnasieskola, det kommunala aktivitetsansvaret och vuxenutbildningen, ökade statsbidrag och att budgeterade kostnader inte har verkställts i planerad omfattning under året.

En stor del av överskottet förklaras av till att nämnden i budget 2020 tilldelades demografiersättning baserat på den då gällande befolkningsprognosen. Nämnden konstaterar en avvikelse mot budget med 499 elever färre i gymnasieskola, gymnasiesärskola och det kommunala aktivitetsansvaret på helåret, vilket innebär ett överskott om 50 000 tkr. Vidare uppger nämnden att avbrott från sfi har ökat och motsvarar ett överskott för nämnden motsvarande 36 000 tkr. Därtill har slojade medfinansieringskrav för statliga medel inneburit ett överskott för nämnden motsvarande 26 200 tkr.

Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

Kommunfullmäktige beslutade 2020-07-03 i ärendet Ekonomisk prognos 2020 STK-2020-92 att ge gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden möjlighet att använda prognostiserat överskott för att påbörja arbetet med att utöka antalet platser

⁴ Malmö stads budget 2020, s. 30.

inom den reguljära vuxenutbildningen under kommande år, samt stärka arbetet inom elevhälsan i gymnasieskolan. Nämnden har mot den bakgrunden vidtagit ett antal åtgärder som beräknas uppgå till cirka 11 000 tkr på helåret:

- Öka gymnasial och grundläggande vuxenutbildning med 150 elever vilket motsvarar en utökning under 2020 med 25 helårsplatser.
- Satsningar på IT i form av Chromebooks, läroplattform, digitala hjälpmedel och lösningar för trådlöst internet har gjorts för att kunna ha en likvärdighet för varje elev.
- Kompetensutvecklingsinsatser för lärare inom distansstudier.
- tillfälligt ökad bemanning inom elevhälsan för gymnasieskolan under höstterminen 2020.

Investeringsbudget, tkr

Investeringsramen för nämnden har en positiv avvikelse om 1 147 tkr i förhållande till nämndens investeringsram som uppgick till 15 000 tkr. Denna avvikelse har enligt nämndens årsanalys ingen nämnvärd betydelse på driftskostnaderna i resultatrapporten då man i budgetarbetet antar att delar av kapitalkostnaderna kommer sent på året.

Tabell 2 Prognosjämförelse, tkr

	april	augusti	Utfall 2020
Totala intäkter	375 841	387 841	429 634
Totala personalkostnader	-877 688	-877 688	-874 904
Totala övriga kostnader	-1 272 726	-1 249 726	-1 254 300
Nettokostnad exkl. finansnetto	-1 774 573	-1 739 573	-1 699 570
Kommunbidrag	1 830 466	1 830 466	1 830 466
Finansiella intäkter	0	0	12
Finansiella kostnader	-893	-893	-1 079
Resultat	55 000	90 000	129 829

Nämndens har i sin årsanalys förklarat avvikelserna. Prognossäkerhet har varit tillfredsställande.

3.3.2 Ekonomiska konsekvenser relaterade till coronapandemin

Enligt nämndens årsanalys har intäkter och kostnader påverkats eftersom nämndens verksamheter har skett, helt eller delvis, via distans under stora delar av det verksamhetsåret. Nettoeffekten uppskattas till 23 548 tkr.

3.4 Granskning av kostnader relaterade till Covid-19

Syftet med granskningen har varit att kartlägga Malmö stads förvaltningars redovisning av kostnader relaterade till covid-19.

Enligt de tilläggsanvisningar som stadskontoret lämnat i samband med delårs- och helårsbokslut ska varje förvaltning själv strukturera sin uppföljning av ekonomiska konsekvenser av covid-19 på ett sätt som passar respektive förvaltnings verksam-

het och styrning. Granskningen visar att de förvaltningar som redovisat merkostnader med anledning av covid-19 under perioden januari-december 2020 har följt stadskontorets anvisningar. Vidare har granskningen inte kunnat påvisa att kostnader som saknar koppling till covid-19 redovisats såsom merkostnader hänförliga till pandemin.

4 Räkenskaper

I detta avsnitt bedöms om nämndens räkenskaper är rättvisande och upprättade i enlighet med kommunal bokförings- och redovisningslag och god redovisningssed.

Nämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt som rättvisande. Balans- och resultatposter kommenteras endast i de fall väsentliga avvikelser noterats i förhållande till god redovisningssed.

5 Fördjupad granskning

Fördjupade granskningar genomförs där riskanalysen visar på stora risker och där revisionen bedömer att den grundläggande granskningen inte är tillräcklig.

5.1 Inköpsverksamheten

EY har på uppdrag av stadsrevisionen granskat inköpsverksamheten. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen, förskolenämnden, grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har en tillräcklig intern kontroll avseende inköpsverksamheten.

Utifrån genomförd granskning är den sammanfattande bedömningen att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har en inte helt tillräcklig intern kontroll avseende inköpsverksamheten.

Utifrån granskningens resultat rekommenderas gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden:

- Besluta om nämndspecifika riktlinjer för direktupphandling.
- Säkerställa tillräcklig kompetens och tillräckliga resurser för genomförande av upphandlingar och inköp ute i verksamheterna.
- Säkerställa att tillräcklig dokumentation upprättas och sparas vid direktupphandlingar.

Av gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande till revisorskollegiet 1 april 2021 framgår vilka åtgärder nämnden planerar att vidta utifrån de resultat som framkommit i granskningen samt vilken effekt dessa åtgärder förväntas få. Bland annat skriver nämnden att de under 2020 ändrat en befintlig tjänst på ekonomivdelningen till att även innefatta rollen som inköps- och upphandlingssamordnare. Vidare framgår av yttrandet att det även har tagits fram en ny inköpsrutin där det bland annat har förtydligats vad man som beställare behöver tänka på inför ett inköp eller direktupphandling. I svar från förvaltningen framkommer vidare att riktlinjerna för direktupphandling har reviderats 31 mars 2021.

5.2 Hantering av statsbidrag från Migrationsverket

KPMG har på uppdrag av Malmö stadsrevision granskat statsbidrag från Migrationsverket. Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och socialnämnden, funktionsstödsnämnden, förskolenämnden, grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden samt överförmyndarnämnden säkerställer att det finns en ändamålsenlig hantering av statsbidrag från Migrationsverket.

Den sammanfattande bedömningen gällande gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden är att nämnden inte i tillräcklig omfattning säkerställer att det finns en ändamålsenlig hantering av statsbidrag från Migrationsverket.

Därför bör gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

- Utarbeta rutiner för att identifiera och återsöka extraordinära kostnader
- Förändra rutinerna för återsökning av läsårsersättningen så att även asylsökande och tillståndssökande barn som går på fristående förskolor tas med i ansökan
- Dokumentera rutinerna för hanteringen av statsbidrag från Migrationsverket
- Ta med elever i annan kommun i ansökan.

Av gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande till revisorskollegiet 1 april 2021 framgår att nämnden avser att starta en utredning med syfte att identifiera de för nämnden sökbara extraordinära kostnader. Vidare skriver nämnden att de har förändrat sina rutiner för återsökning av läsårsersättning så att även asylsökande och tillståndssökande elever som går på fristående skolor eller annan kommun innefattas av ansökan.

5.3 Arbetsmarknadsinsatser (uppföljning)

Under hösten 2018 genomförde PwC, på uppdrag av stadsrevisionen, en granskning av arbetsmarknadsinsatser. Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och socialnämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden säkerställer att det finns en ändamålsenlig styrning och ledning, samverkan och uppföljning av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna. Rapporten behandlades på revisorskollegiets sammanträde 2018-12-12 och överlämnades till kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och socialnämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden för yttrande senast 2019-02-25.

Granskningen resulterade i följande bedömningar:

- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har en inte helt ändamålsenlig styrning och ledning, samverkan och uppföljning av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna. Bedömningen görs mot bakgrund av att de brister som i tidigare granskning identifierats rörande det kommunala aktivitetsansvaret kvarstår. Styrningen och uppföljningen av det kommunala aktivitetsansvaret är otillräcklig, och nämnden uppvisar bristande måluppfyllelse inom området.

Av gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens första yttrande framgår att åtgärder har vidtagits efter genomförd granskning för att vidareutveckla arbetet relaterat

till vad som beskrivs i granskningsrapporten. I det uppföljande yttrandet i september 2019 framhölls att det var för tidigt att uttala sig om vilka effekter som vidtagna åtgärder har medfört har revisorskollegiet begärt in ett tredje yttrande. Yttrandet återrapporteras 201124 till revisorskollegiet:

- Av gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande framgår bl.a. att en kvalitetsrapport för verksamheten det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) har tagits fram och implementerats. Uppföljningen visar att andelen ungdomar som gått vidare till studier efter att ha tagit del av åtgärder inom KAA under första halvåret 2020 var högre än motsvarande mätperiod 2019. Samverkan kring målgruppen för KAA har utvecklats på flera områden med olika aktörer. Utveckling har skett inom olika verksamheter, som t.ex. SFI, men pandemin har fått en stor påverkan. Studie- och yrkesvägledningen har utvecklats ytterligare och nämnden ser effekter av arbetet då fler elever fortsätter sina studier från sfi till grundläggande nivå.

6 Bilaga 1 – Nyckeltal

Nyckeltal GVN årsrapport 2020

Personalstatistik

Tabell Personalstatistik

	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Antal anställda omräknade till heltid	1 622	1 536	1 518
Kvinnor, andel i %	65	65	64,5
Personal med utländsk bakgrund, andel i %	26	25	25,9
Total sjukfrånvaro i %	4,3	4,3	4,39
Personalomsättning i %	12,3	12,3	8,3

Källa: Stadskontoret

Antal elever

Tabell Antal elever. Genomsnitt under respektive år.

	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Antal Malmöelever i Malmös kommunala gymnasier	5 008	4 898	4 890	4 988
Antal Malmöelever i friskola	3 916	4 093	4 260	4 447
Antal Malmöelever i annan Kommun	529	590	626	657
Antal elever från annan kommun i Malmö stads kommunala Gymnasier	1 333	1 337	1 402	1 453

Källa: Verksamhetsmätt, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen.

Fördelning elever

Tabell Fördelning av elever i egen regi

	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Antal elever i nationellt högskoleförberedande program	3 725	3 753	3 839	3 956
Antal elever i nationellt yrkesförberedande program	948	963	1 046	1 164
Antal elever i introduktionsprogram	1 414	1 253	1 140	1 051
Antal elever i annan utbildning (IB)	254	266	267	270

Källa: Verksamhetsmätt, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen.

Kommunala aktivitetsansvaret

Tabell Antal elever inom det kommunala aktivitetsansvaret, 16–19 år.

	2017	2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Budget	1 000	1 050	1 050	1200
Utfall	1 300	1 260	1 180	1030

Källa: Verksamhetsmätt, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen.

Vuxenutbildning

Tabell Vuxenutbildning - Volymmätt. Enheter.

	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Antal elever	8 622	8 565	8 210	7 982
Nettokostn (kr) per elev i Komvux	42 295	45 841	46 057	41 330
Nettokostn (kr) per elev i Särvox	189 286	186 287	170 079	207 802

Källa: Verksamhetsmätt, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen.

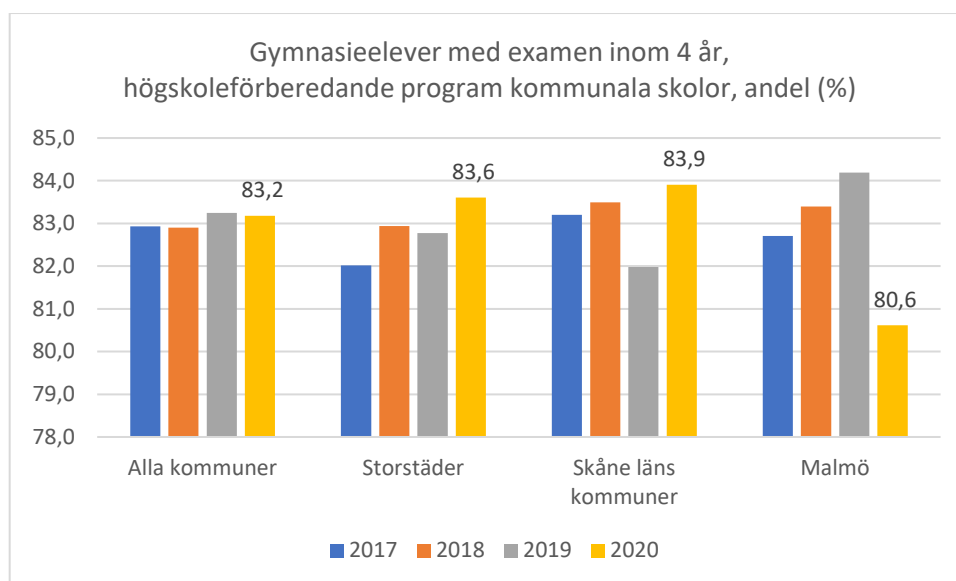
Gymnasiesärskola

Tabell Gymnasiesärskola - Volymmätt. Enheter.

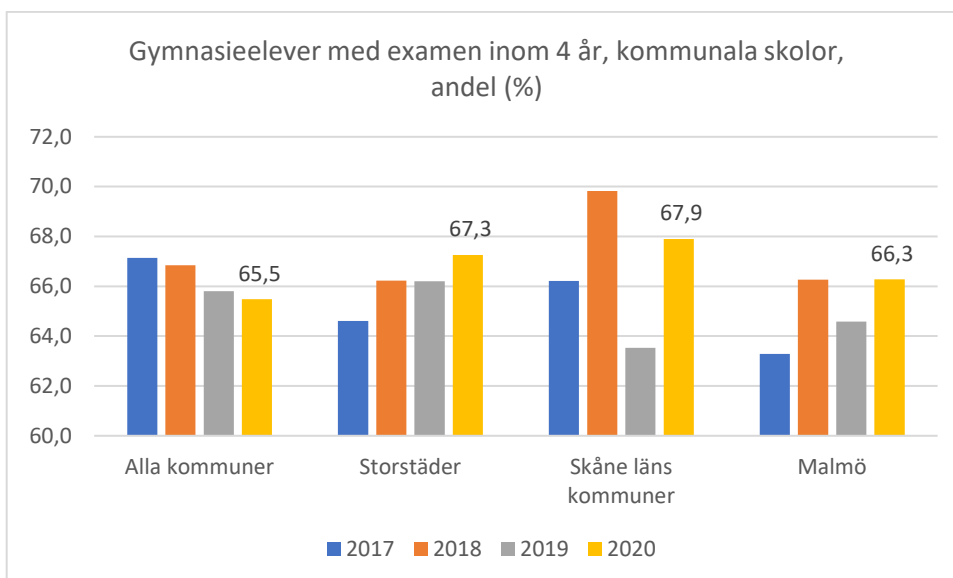
	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Antal elever i Gymnasiesärskolan	208	190	187	190
Bruttokostn (kr/elev) i Gymnasiesärskolan	458 839	493 870	516 939	472 261

Källa: Verksamhetsmätt, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen.

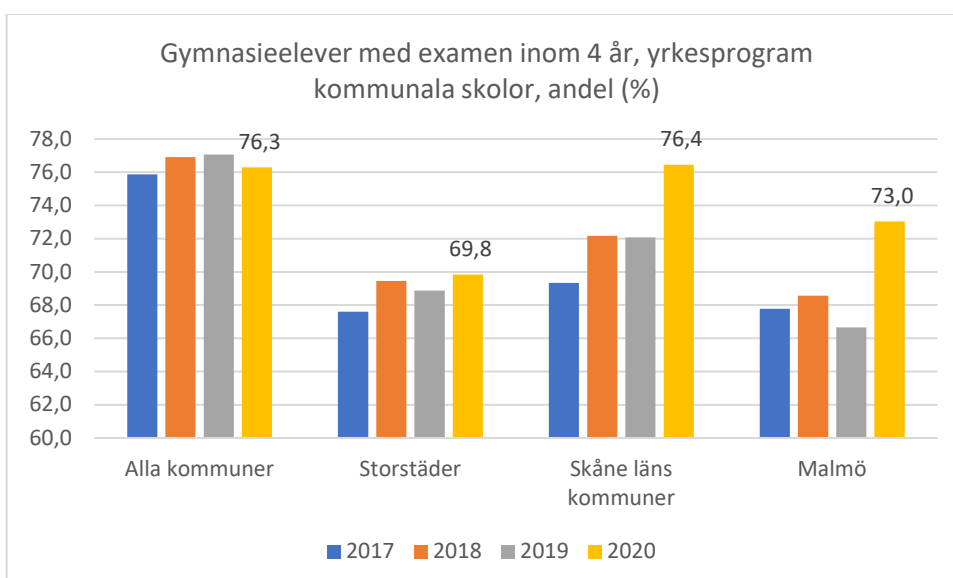
Gymnasieelever med examen inom 4 år

Källa: Kolada, N17468

Källa: Kolada, N17467

Källa: Kolada, N17469

Stadsrevisionens uppdrag

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Malmö granskar nämnders och styrelsers ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna i revisorskollegiet och de sakkunniga revisorerna på revisionskontoret.

Utifrån resultatet i granskningen lämnas ofta rekommendationer till de granskade nämnderna och bolagen. Rekommendationer lämnas när revisorerna ser brister i verksamheten och syftar till att förbättra verksamheten. Stadsrevisionen följer upp om nämnden eller bolaget har genomfört åtgärder för att följa revisorernas rekommendationer.

Fördjupade granskningar rapporteras i sin helhet i enskilda rapporter som publiceras på Stadsrevisionens hemsida löpande under året. För varje nämnd och bolag skrivs dessutom en årsrapport som sammanfattar det gångna årets granskning och ger de förtroendevalda revisorerna underlag för sin ansvarsprövning utifrån kommunallagen.

Du hittar Stadsrevisionens rapporter på www.malmo.se/stadsrevisionen.